

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Haste
Ølsker. Rutsker. Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgiver:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 61

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - 6 Ø.

Fredag den 1. Marts

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1929

Et rent Hjerte.

Vi elsker Bjergets høje, rene Luft
og Solens Lys paa friske, salte Vande
og Skovens sundhedsfyldte Sommerduft
og Sneens hvide Fald om vore Lande
og Barneøjets uskyldsrøne Blik
og Ungdomssindets Higen mod det høje
og alle ædle Tanker, Hjertet fik,
og Guddomsglansen i hvert dugklart Øje.

Vi elsker alt, som ejer Renheds Aand
og stiger fra et fromt, uskyldigt Hjerte,
men harmes, naar vi ser, hvor Verdens Haand
kan smudse Renhed til med Synd og Smerte.
Da beder vi: o Gud, o stærke Gud,
skab i os Hjerter, der er uskyldsrøne,
at vi kan leve Livet paa dit Bud
og finde Haabets Blomst blandt Vejens Stene.

Os overskyller Verdens Smuds og Slam,
os pletter Vegheds Fald og Slapheds Byrde —
o, du, der bar paa Korsets Træ vor Skam:
Forny din Aand i os, vær du vor Hyrde!
Ja, lad os kende paa vor Vandringsfærd,
at du ved Renheds Aand vor Gang opliver,
at du har os af Støvets Æt saa kær,
at du er den, der naadig Synd tilgiver!

G. Just Pedersen.

Artillerilejtnant Bech's Erindringer

om sit Ophold paa Bornholm og Christiansø

meddelt af Kaptajn C. E. Koefoed.

Løjtnant Bech
forlader Christiansø 1810.

Afsked fra Øen. -
Slotsvangegaard. -

Selskab i Rønne. - Afslutning.

Min gamle Fader ytrede Ønsket om at jeg skulde søge min Afsked for at være hos ham og være ham behjælpelig i Forretningen. I Svar herpaa skrev jeg ham, at jeg skulde intet have imod at forlade Tienesten, men gjorde ham opmærksom paa, at jeg ved at søge Afsked nu under Krigen muligen vilde blive bedømt fra en falsk Side. Jeg var nu meget glad ved at denne Afsked var indledet, og endnu mere af et Brev fra Fader, at jeg efter hans Ansøgning vel ei var afskediget men at Kongen havde befalet Artilleri Corpset, at jeg skulde afløses fra Christiansø, og at de havde at commandere mig til Tieneste i København.

Efter at have afleveret alt Artilleriet vedkommende til min Afløser Lieutn. Bintzer gjorde jeg mig færdig til Afreise, og gjorde et Afskeedsgilde, hvor det gik lystigt til, og mange Skaaler udbragtes for mit „Fremtids Vel“.

Den kære Ven Chirurgen Thomas Bech var bleven afløst af en Chirurgen ved Navn Jantsch, en munter ung Mand, som jeg solgte min

Have „Souvenir du Sud“; men som han siden forglemte at betale mig den derfor bestemte Købesumma af 32 Rdl.

Jeg tog nu kærligst Afsked med alle Honoratiores paa Fæstningen som Doctor Bark og Kone, Præsten Møller med Dito, Skoleholder Johnsen med Dito, Forvalter Juul uden Dito, Overlodsens Olsen, der havde den smukkeste Pige paa Øen til Datter, Trine Olsen. Alle disse havde været meget venskabelige imod mig under hele mit Ophold paa Øen og jeg havde erhvervet mig deres største Velvilie. Commandant Kohl havde stedse været min Velynder, og havde været meget giestfrie imod mig og gav mig et brillant Testimonium om min Tieneste og Opførsel paa Øen. Min Oppasser Lars Olsen, som jeg havde haft hele Tiden var ei meget tilfreds med min Afreise og var jeg altid fornøjet med ham. Det tungeste Farvel var til min Ven Stagge-meier, som jeg saa gjerne havde ønsket kunde have gjort mig Følgeskab.

Jeg forlod saaledes Fæstningen den 5. Juli og forundredes ved Afsejlingen ei at bemærke Flaget heist paa store Taarn, hvilket altid var Tilfældet naar en Officer kom eller forlod Fæstningen. Jeg kunde nok tænke mig hvorfra dette

reiste sig, nemlig fra „Velynderen“ Sommerfeldt, og da Stagge-meier forlod mig, ilede han til Taarnet og spurgte, hvorfor det ikke var heist. Svaret lød efter Ordre fra Vicecommandanten. „Stagge“ lod sig ei nøie hermed, men befalede det heiset, saa det gamle Dannebrogflag veiede lystigt, da jeg passerede Udløbet af søndre Havn ombord i Egen „David“ ført af Baadskipperen Mons Ude. Reisen opskrev jeg dengang og lød samme saaledes:

Den 5. Juli Kl. 12 Middag forlod jeg Fæstningen. Vinden var imod og lagde vi Fiskerleiet Bøls-havn op med første Krydsslag og med det andet seilede vi langs Landet, passerede Gudhjem og Allinge og ankom Kl. 8 til Sandvig. Jeg gik op til Slotsvangegaard,

der eiedes af Gaardeier Koefoed, en aldrende, høj, strunk Mand, hvis Forfædre havde erholdt en stor Sølvpokal af Kong Frederik den 5te, der havde hædret dennes særdeles agtede Forfædre dermed. Jeg traf her paa Vennen, Ritmester Dreschel af Staben, som var commanderet paa denne Kant af Landet. Jeg forblev her om Natten og kiørte næste Dag til Rønne. Kl. 7 kom jeg hertil, hvor jeg meldte mig hos Gouverneuren, som jeg ei traf, da han var til Selskab hos Ritmester Salchow, en høist elskelig Mand. Jeg blev strax indbudt at forblive der og traf jeg der de øvrige til Staben hørende Officerer, Capt. Hoffmann og Onserud, Lieutn. Kaltenborn og Lohmann og Marinelieutenant Schmidt. Gouverneur Rothe tog

artigt imod mig og paa mit Spørgsmaal om han tillod mig nogle Dages Ophold paa Landet, da jeg ønskede at tage Afsked fra mine Bekjendtere paa Landet. Men om Morgenen den 7. Juli fandt han for godt at befale mig at afreise næste Dag. Dagen forsvandt med Visiter til de forskellige Familier, hvis Bekjendtskab jeg havde haft den Fornøielse at gjøre under mit Ophold i Rønne, hvortil var kommet Byskriver Jespersen og Provst Jensen. Amtmand Thaarup, som ei kunde komme ud af det med Byfogden Wiborg, var ved Gouverneur Rothe, der havde uindskrænket Mage saavel i militære som civile Sager, entlediget som Amtmand, og Cancelliraad Jespersen fra Nexø constitueret som Amtmand. Om Eftermiddagen den 8. Juli forlodes Rønne og toges til Hasle, hvor jeg spiste hos Byfogden Arboe og kom til Slotsvangegaard om Aftenen. Den 9. og 10. Juli forblev jeg her hos Koefoed, da jeg ei kunde erholde Leilighed til Sverrig i disse Dage. Omgang og Levemaaden hos Koefoed var overmaade god og fik vi en Slags Flyndere der, hvis Fiskerie hører til Gaarden. Disse Fladfisk, der er meget delicate, kaldes her Butten, og ere meget større end de, der røgede kommer fra Rusland under Navnet „rigaische Butten“. Giedderne fra Hammershuus Søe ere de bedste der haves i Danmark og af en fortrinlig Smag. Dette var ogsaa dengang Tilfældet med Harerne paa Bornholm, der var meget store og fede, og hvoraf der gaves en stor Mængde hele Landet rundt. Af Toldskriveren i Nexø blev hver Vinter skudt over 100 Stk., men han var ogsaa en særdeles dygtig Jæger. Han hed Gram. En herlig Ret var ogsaa bornholmsk Grisesteg med en Citron i Trynen, og Kalkunerne vare af udmærket Smag.

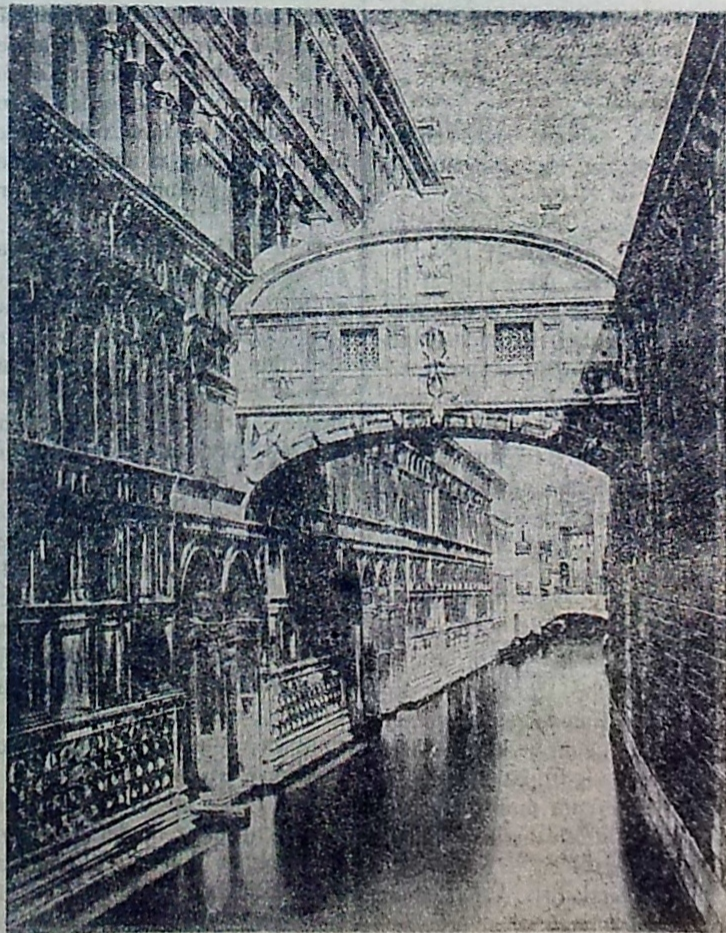
Jeg havde erholdt en Fiskerbaad til at sætte mig over til Cimbrishamn, og Kl. 8 Aften den 11. Juli, satte vi i samme ud fra Sandvig med en staaende god Vind, laber Kuling.

Løjtnant Bech beskriver videre sin Tur gennem Skaane i Skydekøretøj og gør omhyggeligt Rede for alt undervejs.

Den 14. Juli Kl. 5 Eftermiddag kom han til Kjøbenhavn.

Da Bech var 30 Aar gammel (1816), dør hans Fader, og han begynder nu et langt og virksomt Liv som selvstændig Grosserer og Tømmerhandler. Han har ingen Lyst til at træde offentlig frem, afslaar mange Tilbud om Hædershverv og foretrækker at arbejde stille i sin Forretning i de vanskelige Tider (efter Statsbankerotten). Han døde den 23. Oktober 1875 88 Aar gammel.

Sukkenes Bro.

Vort Billede er i Dag hentet nede fra det solrige Italien, fra det skønne Venedig, Adriaterhavets Dronning. Fra Markuspladsen, der ligger badet i Sol, omgivet af straalende Paladser og ombølget af et broget Folkeliv, fra Markuskirkenes gyldne Portaler med de flagrende hvide Duer, er vi gaaet gennem Dogepaladsets svale Buegange ned til Havnekajen og stirrer ud over Lagunens glitrende blaa Flade, hvor Skibe og Dampbaade glider forbi, hvor Gondolieren indbyder til en Baadfart gennem Kanalerne. Her paa Riva degli Schiavoni ligger et af Verdens dejligste Panoramaer udbredt for dit undrende Blik og du ser et ægte sydlandsk Folkeliv og hører al Verdens Tunge-maal summe i dine Øren; men gaar du over den lille Marmorbro og vender dig om mod Dogepaladsets brogede Facade, da ser du ind i en snæver Kanal, over hvilken en overdækket Bro fører fra Dogepaladset over til Statsfængslets Fangeceller, de saakaldte „Blykamre“. Det er Sukkenes Bro, „Il ponte dei sospisi“. Mørk og skummel synes Kanalen — set ude fra den sollyse Riviera, og Smaabølgerne udefra slikker den mossede Fodmur og klukker mod Marmorfliserne som stille Suk — Ekko af al den Jammer og Graad, der i Middelalderen har lydt fra ulykkelige Fanger, der led Ensomhedens og Uhyggens Kvaler i de skumle Fangerum.

Slutningen af hans Livshistorie (1867) i hans Alders 80de Aar lyder saaledes:

Disse mine Optegnelser har jeg tilegnet Eder mine kiære Sønner, og vil I af disse uddrage og bemærke at den gode Gud stedse haver været mig og alle mine særdeles naadig, holdt sin Haand over os, og stedse bevaret mig sin Velsignelse i min lange Levetid ved — at have givet mig høit agtede Forældre med hvilke jeg henlevede endel Aar af min Ungdom — ved fra min tidligste Ungdom at lade mig tildeele, et altid vedligeholdt let og livligt Sind — fra min yngste Alder af en uafbrudt god og fuldkommen Helbred — ved, det med Eders salig Moder, i næsten 54 Aar forte lykkelige Ægteskab, og velsignet det med Eder mine kiære, retskafne Sønner — ved at tildeele mig Velvære, der stedse har gjort mig uafhængig af enhver — frie for ald Misundelse, over og paa nogen og ved at tildeele mig en Noisomhed, som jeg anseer for een af Livets største Goder, og som ogsaa føltes af Eders Moder — ved ei at have higet efter Ære og Anseelse, men ladet mig være hoist tilfreds med min rolige tildeels upaaagtede Stilling blandt mine Medborgere, og kan jeg her indflette det meget sande gamle persiske Ordsprog: „For at leve og være lykkelig, maa man leve ubemærket“ — ved mine ikke mange, men sande oprigtige Venner, jeg haver erhvervet mig, og som for en stor Deel nu ere bortgangne, men hvoraf jeg dog endnu besidder den Lykke at have flere.

Disse mange og store Goder vil jeg inderligen ønske at I mine kiære Sønner med Guds Hiælp ogsaa maa vorde deeltagtigjorte i, og modtag herved mine bedste Ønsker for Eders fremtidige Vel, og min faderlige Velsignelse for Eder og Eders Familie.

M. C. Bech.

Udentor Redaktionen.

„Byraadsmedlem“.

Det var engang en Ære at være Byraadsmedlem i Allinge-Sandvig. Det er længe siden, men det kan dog huskes endnu af dem der ikke er ganske unge; det var dengang, man ogsaa satte en Ære i at staa højt paa Skattelisten — i det hele taget dengang, da Æren var noget, man frem for meget andet tragtede efter.

I de senere Tider er Begrebet „Ære“ kommet officielt i Miskreditt, ihvertfald hvad angaar den Ære at være Byraadsmedlem. — Naa, megen Ære kan der jo ganske naturligt heller ikke være ved en Udvælgelse, hvortil Kvalifikationerne væsenligst bestaar i at tilhøre et bestemt politisk Parti.

Men den Smule Ære, der dog trods alt endnu er tilbage ved at være „Folkets Udvalgte“, har de nuværende Medlemmer aldeles sat overstyr. Ja, dette har de endog gjort til en saadan Fuldkommenhed, at det nu maa anses for en Skam at sidde der. Benævnelsen „Byraadsmedlem“ er bogstaveligt talt et Skældsord i Allinge-Sandvig. Hvis nogen benyttede denne Betegnelse paa min Person, vilde jeg anlægge Injuriesag, og jeg vilde utvivlsomt vinde Sagen. Ved dette Skældsord vilde jeg jo være beskyldt for at være en Person, der var medskyldig i en saa grov Forseelse som Misbrug af betroede Midler, bevidst urigtigt Regnskab med betroede Midler o. m. a.

Hvor vilde jeg være flov, hvis

jeg var Byraadsmedlem, naar jeg tænkte paa salig Hr. Proprietær Peter von Koefoed til Slotsvangegaard, der i sit Hjertes Enfold mente, at i bedre Hænder end Byraadets kunde han ikke betro de Midler, som han bestemte til Anvendelse for de Sandvig og Allinge Fiskere. Men for Resten er jeg flov. Jeg skammer mig — og det er der sikkert flere end mig der gør — over, at min Fødeby har været og er i saa slette Hænder. Desværre er det eneste til Raadighed staaende Middel for at komme Ondet til Livs en offentlig Udluftning af Raaddenskab, ellers vilde man jo helst tie om den Slags Sager. — Det stinker, saalænge Udduftningen varer; men naar Bortoperationen af Pestbylden er overstaaet, saa hører Stanken op.

Valget skal nu vise, om de faa Vælgere, der kan redde deres Stemmeret gennem Skatterøveries Brænding, kan og vil foretage den nødvendige Operation. De staa nu med Ansvar overfor Fremtidens Allinge-Sandvig, Ansvar for om Benævnelsen „Byraadsmedlem“ skal være et Æresnavn eller som nu — et Skældsord.

De kan vel ikke vælge et Byraad, som kan gøre Mirakler — det er indrømmet. Thi det, at bringe Kommunen økonomisk paa Fode, kræver Mirakelmænd; men de kan vælge et helt nyt Byraad, som staaer helt frit, uden Ansvar for og Tilknytning til de begaaede Synder, og et saadant Byraad kan i det mindste — om ikke andet — redde Kommunens Ære.

„Formue dør, Frænde dør, selv jeg og skal dø; men Hædersnavnet aldrig dør for den, som det erhvervet.“

Byraadet bør ødelægges!

C. E. KOEFOED.

Kommunalia.

Med en gammel god Ven og Kammerat har jeg altid Stunder til at veksle et Par Ord.

Du synes at have læst min lille Artikel ret overfladisk igennem. Jeg har aldeles ikke, som af dig paastaet, taget mig for at undersøge Hr. Kaptajn Koefoeds Motiver til at rense ud i Augiasstalden. — Hr. Kaptajnen's Motiver kender jeg intet til. — Nej, jeg paaviste, at Hr. Sagfører Bech-Andersen's Paastand angaaende Hr. Kaptajnen's Motiv „at bane Vejen for sig selv“ var forkert. Se, det er noget helt andet.

Iøvrigt undrer det ikke mig, at en Mand, der er født og opvokset her i Kommunen, som driver Fabrikvirksomhed her, betaler Erhvervs- og Ejendomsskatter her, og bor her et godt Stykke af Aaret, kan føle Trang til at blande sig i „de herværende indre kommunale Forhold“, naar han mener disse vanrøstes.

Din Underskrift: „Aktivt Medl. af Skærvesl. Fagf.“ skal vel være en Skose til mig, fordi jeg ikke for Tiden sidder i Bestyrelsen. Men jeg maa erindre dig om, at jeg i samfulde 11 Aar har virket henholdsvis som Formand og Kasserer i vor fælles Fagforening.

Tak for den, Marinus!

Mads Madsen,
Medl. af Skærvesl. Fagf.

Mine Herrer Skærveslagere!

Hele tre mig ubekendte Skærveslagere synes — sagtens paa Grund af Arbejdsløshed i Faget — at finde en speciel Tilfredsstillelse i at gøre mine Motiver og Opholdssteder til Genstand for deres Skærveslagning. Skønt jeg i Almindelighed ikke beskæftiger mig med anonyme

Indlæg, vil jeg dog nu gøre en Undtagelse for muligvis at spare flere Medlemmer af dette ærværdige Fag for at beskæftige sig med disse Materialer. Desuden indeholder det sidste Indlæg i forrige „Nørdbornholm“ et direkte Spørgsmaal, hvis Besvarelse maaske ogsaa interesserer andre end Skærveslagere, hvorfor jeg efter bedste Evne skal forsøge paa at besvare det. Spørgsmaalet lød: Hvad de herværende kommunale Forhold vedkommer mig.

Da jeg ejer Hus og Grund og Fabrikvirksomhed i Kommunen, hvilket Spørgeren vel neppe er uvidende om, forekommer Spørgsmaalet mig i allerhøjeste Grad naivt — endog for en Skærveslager.

Da jeg for ca. 5 Aar siden startede nævnte Foretagende, gik jeg naturligvis ud fra som en Selvfølge, at dette vilde blive omfattet med en særlig Interesse af enhver Bornholmer i Almindelighed og af de Nærmestboende i Særdeleshed. Jeg havde lært mit Fag, havde Maskiner, Apparater og Raaprodukter, der satte mig i Stand til at frembringe et Produkt, der i enhver Henseende staaer paa Højde med det indførte. Naar dertil kom, at jeg var indfødt Bornholmer, kan det ikke undre, at jeg mente, at der var noget at gøre for mig.

Det var min Agt at tage fast Ophold i Kommunen. Med Ligningskommissionen traf jeg den foreløbige Aftale, at min Skat skulde fordeles mellem Frederiksborg og Allinge-Sandvig Kommune. — Jeg har da siden dengang betalt ca. 3 Gange saa meget i Skat til Allinge-Sandvig som til Frederiksborg. — Imidlertid gjorde jeg den smertelige Erfaring, at det almindelige Borgersind og Bypatriotismen i Allinge-Sandvig staaer paa et betydelig lavere Standpunkt end af mig antaget, alt for mange foretrækker at fede Storkapitalismen i København fremfor at støtte den hjemlige Industri, og lever i den kedelige Indbildning, at alting nødvendigvis maa komme langvejs fra for at due.

Dette er Grunden til, at jeg, naar der ikke er tilstrækkeligt for mig at fortjene paa Bornholm, maa søge andre Steder hen. — Det er ikke min Skyld; men jeg skulde tage meget fejl, om ikke den sidste ærede Skærveslager er en af dem, der har Skylden. Skærveslagere kan faa Arbejdsløshedsunderstøttelse eller af Hjælpekassen, naar det kniber for dem, medens en anden en maa hjælpe sig selv, d. v. s. tage Arbejdet, hvor det er, og til den Pris, som gives. Desværre giver Virksomheden som Formand for Borgerforeningen kun Udgifter; men, maaske kan Hr. Marinussen skaffe mig et indbringende Bierhverv i Kommunen.

Som Følge af ovenanførte har jeg endnu ikke fundet Anledning til at opgive min faste Bopæl paa Frederiksborg; men saafremt tilstrækkelig mange Skærveslagere ønsker det og vil gøre deres til, at min stedlige Virksomhed kan faa et større Opsving, saa er det jo en anden Sag. (Se omst. Ann.)

Men Sagen er nok den, at Hr. M. enten er Byraadsmedlem eller ogsaa en af de fire Byraadstilhængere og derfor ikke er særlig begejstret for min Existens, ellers vilde han jo takke mig for min store Interesse og det store Arbejde, jeg har udført til hans eget og andres Bedste, i Stedet for at spørge mig om, hvad det vedkommer mig. — Spørgsmaalet er dumt, for selvfølgelig vedkommer de stedlige kommunale Forhold mig i høj Grad; men det er M. aabenbart for dumt til at kunne indse. — Jeg gør mig naturligvis

heller ingen Forhaabninger om ved det anførte at have overbevist Hr. M., for „gegen die Dumheit kämpfen“ nu engang „selbst die Götter vergebens“ (Göthe); men jeg har flere Gange hørt Spørgsmaalet fremsat af andre — naturligvis i Tankeløshed — og dem haaber jeg at have overbevist.

Den græske Halvgud Herakles rensede Kong Augeias's Stald, hvori Besætningen stod i deres egen Gødning helt oppe under Hanebjælkerne, ved at lede Floden Alfeios ind igennem Stalden. Billedet er fortræffeligt valgt af Hr. M., den Ros skal han have. — Jeg ser tydelig for mig Kong Chr. Larsen med sin Besætning i Færd med at kvæles i deres egen Gødning i Raadhusstalden. — Jeg har ogsaa ganske rigtig, naturligvis al Beskedenhed, gjort Forsøg paa at udføre det Herkulesarbejde at virke som kommunalet (ulønnet) Staldkarl; men om de faatallige, stemmeberettigede Allinge-Sandvigboere vil være Floden Alfeios, eller om Ligheden mellem dem og Floden kun bestaar i de 2 forreste Bogstaver — det vil jo snart vise sig.

C. E. KOEFOED.

P.S. Iøvrigt skal jeg oplyse, at jeg vilde være ganske ude af Stand til at opnaa de Resultater, som jeg paa Borgerforeningens Vegne har opnaaet, saafremt ikke jævnlige Ophold i København havde givet mig Lejlighed til hyppige Henvendelser i Ministeriet, hvor jeg har faaet de Oplysninger, som det stedlige Hemmelighedskræmmeri forholdt os.

C. K.

Forholdene i Allinge-Sandvig.

I Anledning af, at der er konstateret en Uorden i Allinge-Sandvig Kommunes Regnskaber, hvor bl. a. ca. 27,000 Kr. betroede Legatmidler er gaaet i Kommunens Kasse, har „Morgenbladet“ haft en Samtale med Indenrigsminister, Dr. Kragh, der udtalte, at Ministeriet har haft en Forhandling med Kommunen, „som naturligvis maa restituere de Fond- og Legatmidler, der uberettiget er forbrugt“.

Ministeren har udtalt en absolut Misbilligelse af det skete og i Forbindelse med en skarp Paatale heraf, givet Byraadet Ordre til at fremkomme med en Redegørelse og et Forslag.

Dette Materiale er nu modtaget af Ministeren, men det er endnu ikke behandlet. Paa Spørgsmaalet, om Kommunen staaer foran et nyt økonomisk Sammenbrud, svarede Ministeren, at der intet kunde siges herom endnu, men at Forholdene ialt Fald var overordentlig vanskelige for Kommunen.

Om Udviklingen i den kommende Tid, sagde Hr. Kragh, kan jeg ikke udtale mig, bl. a. fordi det i sin Tid nedsatte Administrationsudvalg overfor Kommunen ikke har afgivet Beretning endnu om sin Stilling til Sagen.

„Bornholms Avis“ har forelagt denne Meddelelse for Formanden for 4. Marts-Udvalget, Hr. Amtmand Koefoed og bedt ham om en Udtalelse.

Amtmanden anser det dog ikke for rigtigt af ham som Embedsmand at sige andet, end hvad der kan hindre mulige Misforstaaelser hos Almenheden, der jo ikke kan kende Sagen. Det omtalte abnorme Forhold med Legatmidlerne, som i en Nødstilstand gik ind i Kommunekassen, er ikke fra i Dag eller i Gaar. Udvalget af 4. Marts har i Aarenes Løb gentagne Gange tilstillet Ministeriet Redegørelser om Kommunens Forhold og om

Udvalgets Arbejde, derunder om de paagældende Kapitaler. Om det sidste i Sagen, Byraadets Svar paa Ministeriets Skrivelse, er der ikke hidtil afæsket Udvalget Erklæring.

Et aabent Brev til Indenrigsministeren.

Gentofte Kommunes Skatteborgerforening har sendt følgende aabne Brev til Indenrigsministeren, med Krav om Revision af Kommunalloven paa visse Punkter.

Anledningen er de før omtalte Bedragerier til et Beløb af 80,000 Kr., som er forøvet af en Funktionær imod Gentofte Kommunes Hjælpekasse.

Efter Loven er Hjælpekassens Bestyrelse ansvarlig for Kassens Kapitaler og Aktiver og pligtig til at aflægge Regnskab hvert Aar inden 1. Maj og besørget det revideret.

Under den omtalte Sags Forløb viste det sig, at Besvigelserne havde strakt sig over et Tidsrum af 4 Aar, hvilket — efter Foreningens Opfattelse — kun er muligjort ved Pligtforsømmelse af Hjælpekassebestyrelse og Amtet, som skulde have fordret Regnskaberne tilsendt. „Der fremkommer da det for Skatteyderne bedrøvelige Resultat, at der intet Ansvar skal gøres gældende, idet Kommunalbestyrelsen — selv impliceret — frikender Hjælpekassens Bestyrelse, og Amtet — selv impliceret — frikender Kommunalbestyrelsen“.

To Henvendelser fra Foreningen har blot bevirket en Indrømmelse fra Ministeriet om, at Eftersynet burde have været mere effektivt, og en Udtalelse fra Amtet om, at Sagen maa anses for sluttet.

Foreningen henvender sig derfor til den højeste Instans i alle kommunale Sager, som „i den foreliggende Sag synes at have afgivet sin Myndighed“, og anmoder om en saadan Revision af Kommunalloven, at Gentagelser kan undgaas.

Indenrigsminister Kragh udtaler sig.

Efter at have gjort sig bekendt med Skatteborgerforeningens aabne Brev udtaler Indenrigsminister, Dr. Kragh:

Amtsraadets Tilsynspligt blev i nogen Maade begrænset ved et ministerielt Cirkulære i 1909. Foranlediget ved de Misligheder, der havde fundet Sted, udsendte jeg imidlertid i September 1927 et Cirkulære, som nøje indskærper Tilsynspligten baade for Sogneraad og Amtsråd. Der er derfor Haab om, at der paa dette Punkt vil vise sig en væsentlig Forbedring, saadan at sligt ikke længere vil ske — i hvert Fald ikke under de Former, som Tilfældet var ude i Gentofte.

Ministeriet har intet Middel til at gribe ind i denne Sag, som jo ligger under Amtsrådet.

Stemmer fra Publikum.

—o—

Om Skomagere og Skræddere m. m.

Som Deltager i Klemens Brugsforening's Generalforsamling den 22. ds., vil jeg tillade mig at give et lille Bidrag til den interessante og nyttige Diskussion angaaende Rotter, Nybygninger m. m.

Ja, visse vil sætte Himmelen og Jorden i Bevægelse for at fordrive Rotterne. Sæt bare ind der — højvise Styrismænd — en anden som ser, hvordan de dominerer dernede, kunde ellers let se noget symbolsk deri, at det

faktisk er „til Rotterne“; at der bliver noget til os andre kommer blot af, at de energiske Gnavere ikke kan overkomme saa meget; vi faar deres Levninger.

Angaaende Nybygning blev der sagt mange kloge og gode Ord; det klogeste og bedste var, at naar her skulde gøres noget, saa maatte man have de rigtige Folk dertil. — Ja, vogter eder for disse Skomagere og Skrædere, d. e. udlagt: Fuskere. — Naar vi skal bygge, og det skal vi jo, er Byggesummen en ret underordnet Sag; vi er jo heldigvis saadan stillet økonomisk, at vi kan klare det. Hovedsagen er, at vi faar noget godt, praktisk og smukt; den overvejende Part af vor Bys Arkitektur er jo det rene Skomagerogskræderarbejde. Ja, det er paa Tide, at disse hule Karle bliver „gennethen“; vil det vise sig fornødent med en Antiskrædderogskomagerforening, saa danner vi den. Ned med de „privilegerede Fuskere“, op paa Piedestalerne med den gudbenaadede Fagmand — da vil Solen gaa ned, naar den skal, Lyset straalet i vor By, naar det skal, „Lysene“ ude paa Landet slukkes, naar det skal („Lys over Land“, det er det, vi trænger til), og vore Nybygninger bliver saa smukke, gode og billige, som de skal — Visselig har vi den rette Mand iblandt os; lad mig blot henstille de Ord til de Styrende, som blev sagt om en anden af vore Stormænd i sin Vorden (o vel en Schumacher!): „Gør en stor Mand af ham, men gør det langsomt.“

Et Ord endnu, som vore elskede Styrismænd bønfaldes om at lægge sig paa Sinde. Der berettes om en Mand, som aabenbart ikke var rigtig i Hovedet, at han sagde, han havde blaa Øjne og Garderhøjden, men han gik bare ikke med dem. Vi har en udmærket Butik for Tøjvarer og Masser af Købere, men skal vi købe Tøjvarer, er vi nødt til at gaa ind i den lille Tøjbutik i Huset ved Siden af. Aarsagen er, at vi har Skomagere og Skrædere til at fuske med denne i Sandhed vanskelige Gren af Forretningen. — Lad de rigtige Fagfolk komme til at staa for Indkøb og Udsalg her, og vor „Manufaktur“ vil blomstre til Gavn og Glæde for os alle.

Den Enfoldige.

Fra Ager til Ager.

—o—

Den kommunale Vælgerforening

holdt i Tirsdags Møde paa Hotel „Allinge“ for at opstille Kandidater til det forestaaende Byraadsvalg.

Ved skriftlig Afstemning valgtes Mejeribestyrer Hanse, Stationsforstander Kofoed, Bager Andersen, Forretningsbestyrer Bech, P. Kure.

Prøpr. Sommer, Hammersholm, Købmand Planck, Stenhg. Emil Hammer, Avlsbr. Alfred Petersen, Sejer Kofoed, Murer Edvard Holm.

Endvidere til Hjælpekassen.

Fru Ingeborg Petersen, Maler Nielsen, Brygger Salmon, Stationsforstander Rasmussen, Emil Hammer, Karetmager Pedersen, Gartner Jensen.

Til Revisor, Sparekasseassistent Hjort Ipsen, Disponent Th. Holm.

Ønsket om at faa dygtige, skolede og praktisk uddannede Mænd ind i Byens Raad synes at præge det kommende Valg. Der er denne Gang — i Modsætning til ved tidligere Lejligheder — ikke taget

saa meget Hensyn til, om religiøse og politiske Partier nu ogsaa hver for sig fik deres Tillidsmand valgt ind. Listerne ser derfor noget ensidige ud; men i Betragtning af Kommunens vanskelige Stilling er det sikkert klogt, at Sagligheden for en Gangs Skyld kommer i første Række.

„Et Ord er et Ord, og en Mand er en Mand“, siger et gammelt Mundheld.

Det vakte derfor meget Forundring, at Mejeribestyreren lod sig opstille som Nr. 1 paa „Den kommunales“ Liste. Men Kæmneren har altid været en charmerende Frier, og da han „gød Balsam paa det saarede Hjerte“, holdt Mejeribestyreren op med at tælle paa Knapperne. At Stationsforstanderen blev Nr. 2 betragtes ogsaa som et daarligt Tegn, og er sikkert en af Grundene til at Borgerforeningen Dagen efter besluttede at opstille deres egen Liste.

Stationsforstanderen er jo „stærkt knyttet“ til Rønne ved Jernbanen og i Elektricitetsspørgsmaalet!

En og anden kan maaske derfor ønske Rækkefølgen af de opstillede Kandidater noget ændret, men ved at sætte Krydset paa Stemmesedlen udfor den Kandidat, der særlig har deres Tillid, giver han denne sin personlige Stemme. Der er derfor intet til Hinder for at Kandidater, der staa længere nede paa Listen, kan opnaa tilstrækkeligt Stemmetal til at deres Valg kan sikres.

— Borgerforeningens Liste ser saaledes ud:

Teglværksejer Block, Dampskibseksk. H. P. Hansen, Theodor Jørgensen, Sandvig, Frk. Petra Ipsen, Avlsbr. Alfred Petersen, Bygmester Jens Mortensen, Uddeler Dahlbom, Hillebrand Lind.

Endvidere til Hjælpekassen.

Uddeler Dahlbom, Frk. Petra Møller, Lærer H. P. Koefoed, Avlsbr. Andreas Grønbech, Frk. Sanne Lund, Revisorer, Hjalmar Ipsen, Vejer og Maaler Martin Larsen.

Gartner Møllers Gravsted.

Med stor Interesse har jeg i Nordbornholm læst O. L.s smukke Digt om Gartner Møller; men jeg vil gerne knytte en lille Bemærkning til Slutningen af Digtet, som lyder: „... nu båra hanj faar di, (Planter) som sæl dom saar“. — Paa Graven er plantet Epheu og en Kristtorn med røde Bær, som jeg haaber maa blive fredet og være en Pryd for Allinge Kirkegaard i mange Aar.

Ærb. M. Kr. Kofoed.

Hr. Redaktør!

Da jeg har bragt i Erfaring, at den herværende Borgerforening har opstillet mig som Kandidat til det forestaaende Byraadsvalg, maa jeg paa det kraftigste protestere herimod, idet jeg hverken er Medlem af nævnte Forening og ej heller sympatiserer med den Maade, hvorpaa den har fremført sin Kritik.

Med Tak for Optagelsen.

Ærb. Petra Ipsen.

Hasle.

FREDAG den 1. Marts Kl. 8 Ungdomsgudstjeneste i Kirken ved Pastor Viggo Nielsen.

Olsker Husmandsforening

Medlemsmøde i Forsamlingshuset LØRDAG den 2. Marts Kl. 7,30 prc.

DAGSORDEN: Opstilling af Kandidatliste til Sogneraadet.

Bestyrelsen.

Rø Husmandsforening

afholder Generalforsamling paa Bendtsens Sal LØRDAG den 2. Marts Kl. 6,30.

Efter Generalforsamlingen festlig Sammenkomst.

Bestyrelsen.

Lokalforeningen „Kajbjerggaard“

afholder den ordinære Generalforsamling TORSDAG den 7. Marts Kl. 5 i Fru Christensens Lokaler (i Havestuen).

Dagsorden den sædvanlige.

Bestyrelsen.

Hasle.

Et Hus nord eller øst i Byen ønskes til Køb under Billet mrk. „Hus Hasle“ med Opgivelse af Pris og Prioritetsforhold og Udbetaling til dette Bladets Kontor.

En Ko,

der har bestaaet Tuberkulinprøven, er til Salg.

Alfred Møller, Højvang, Allinge.

En ung sund Lødeko

er til Salg paa Skærpinge. Tlf. Rutsker 44 x.

14-16 Aars Dreng,

til at passe Køer, kan faa Plads til 1. April eller Maj.

Kroggaard, Rø.

En Pige

kan faa Plads 1. Maj. Krummemark. Tlf. Rutsker 26.

Til Salg.

3 Stk. Kviekalve efter yderige Køer. 2 Stk. 4-Ugers Grise kan tages i Bytte.

Rugeæg af hvide Italiener og hvide Wyandotter kan faas paa Bestilling. Bestilling paa Udrugning af Kyllinger bedes indgivet i god Tid A. Mogensen, Risenly pr. Hasle.

Nogle Par Damefodtøj

i Nr. fra 37 til 35 er til Salg for 5 a 6 Kr. pr. Par igennem Billet mrk. „Fodtøj“ til Bladets Kontor.

Ingen Penge sendes for Varen er set.

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af Sodavand fra

Mineralvandsfabriken BORNHOLM

Sandvig Telefon 25

Flaskerensningen foregaar under lagttagelsen af de strengeste Krav til Renlighed og Hygiejne.

Ved Fabrikationen anvendes kun de allerfineste Raastoffer.

Produktet staa fuldt ud paa Højde med de oversøiske Fabrikkers.

Hjertelig Tak

for udvist Opmærksomhed ved vort Sølvyllup.

Hans Andersen og Hustru, Sandkaas

Bornholms Spare- og Laanekasses Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa 3 Mdrs Opsigelse 4,5 pCt. p. a. Alm. Sparekasseveikaaer 4 - Folio 2 - i Forsørgelsesafdelingen 3,6 - hvortil Præmie, hidtil 2,4 -

Allinge Apotek.

Haandkøbsudsalg:

Gudhjem: Valerm. Johansen. Hasle: Frl. Poulsen, Vestergade. Klemens: Fru Emilie Andersen.

Lad Dem fotografere

hos P. Anker Poulsen.

Plader og Film fremkalbes og kopieres. — Forstørrelser udføres. Telefon Hasle 66.

Johanne Hansen

Victualieforretning anbefaler

hjemmelavet Fars, Medisterpølse, Lungepølse, Sylte og Leverpostej. Fersk, saltet og røget Flæsk.

Lindeplads - Allinge - Telefon 45

Aktieselskabet

Hasle Bank

modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Terminsydelser til Kreditforeninger, ordner Kreditlaan m. m.

Allinge Skæpepi

Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser.

Tlf. 29. Geert Hansen.

Prima friskbrændt Kaffe nymalet

90 Øre 1/4-Kg.

Axel Mogensen, Tejn.

Varm Blodbudding

faas hver Fredag Middag.

A. Lyster, Hasle.

Foredrag, Lysebilleder

afholdes paa Forsamlingshuset Hammershus Lørdag den 2. Marts Kl. 8.

Boghandler Sørensen fortæller om sin Rejse gennem Centralafrika, ledsaget af Lysebilleder.

Efter Foredraget sælles Kaffeord. Entre 1 Kr. (Kaffen iberegnet.)

I Pauserne Koncert og eventuelt Oplæsning.

Kommunens Arbejdsløse kan faa udleveret Frikort ved Henvendelse til Viggo Staffensen, Strandvejen. Der udleveres ikke Frikort til Born.

Fest- og Bryllupssange

leveres billigst fra

Allinge Bogtrykkeri.

Ligkister og Ligsenge

altid paa Lager i alle Størrelser, og forskellig Udstyrelser og Priser.

Anton Søns Byggeforsretning Telefon Allinge 69. Indehaver Chr. Sonne.

Allinge Teglværk

anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør.

Tlf. 127.

Ajletønder,

Vandtønder, Vaskekar og Saltekar

J. P. Rønne, Gudhjem.

Tlf. 85.

Rich. Nielsen, Urmager- & Gravør.

Største Udvalg

i Fest- og Brudegaver

Ny hjemk. Varer til de rigtige Priser.

Soveværelser

Borde og Stole

Tlf. n. 13 L. PIHL Klemensker.

FLÆSK, Kød og Pølser

modtages til Røgning hos Slagterm. Phillipsen, Sandvig.

Ajletønder,

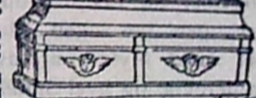
Saltkar og Skoldekar anbefales til billigste Priser.

Hasle Bødderforretning, Tlf. Hasle 105.

Kofoed & Mortensen

Byggeforsretning

Tlf. All. 77

Tlf. All. 77

Ligkister og Ligstøj.

Anvend Sikkerhedssprængstoffet

AEROLIT til al Sprængning. Kraftigste og billigste Sprængstof.

Fænghætter og Fængtraad.

Johs. Kure, Staalegade, Rønne.

Tlf. 310.

Hasle Snedker- og Bygningsforretning.

Største Lager af Ligkister, Ligstøj og Ligsenge.

Tlf. Hasle 35.

Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg. 10 Kr. pr. 100 kg. Tlf. 79.

Fodermelsfabriken, Nyker

Enhver Husmoder bør i egen Interesse forlange

Gudhjem Møllers Flormel

Stue- & Vækkeure,

Lommeure,

Hørre- og Dame-Armbaandsure, Urkæder og Urarmbaand i stort Udvalg

Conrad Hansen, Tlf. Allinge 140.

Forhandlere for Salg af Pelskaniner søges

God Fortjeneste kan paaregnes energiske og paa Egnen velkendte og agtede Folk. Pelskaninavl er rentabel, underholdende og yderst let. Alle Oplysninger og Betingelser ved Henvendelse til

Dansk-Engelsk Uld- & Pelsfarm, Sofehøj - Amagerbrog, 242 a, Kbhvn. S. Tlf. Amager 1673 x.

Sidste Aars Forsøg

viser, at af alle Kvælstofgødningerne er det fordelagtigst at bruge

Svovlsur Ammoniak

til Kaalroer, Kartofler, Vaarsæd, Græsmarkerne og Frøhunde-græs.

15 1/2 % Kalksalpeter

til Runkelroer og Vintersæd.

Lidt Stjernestøv.

— 0 —

Vi vil flyve ud i Universet pr. Kikkert og andre optiske Instrumenter. — Rejsens første Maal er Planeten Mars, som kun ligger 78 Millioner km. borte. Vi føler os næsten som hjemme, her er Have og Lande og Aarstider, Polarne dækkes om Vinteren af en Snekalot, der smelter henimod Sommeren. Planeten drejer sig om sig selv ligesom Jorden og i Løbet af omtrent samme Tid (24 Timer, 37 Minutter, 22 Sekunder), men et Aar varer hele 668 Dage deroppe. Her er altsaa det ideelle Opholdssted for gamle Jomfruer. Men findes de? altsaa her paa Mars! Er der overhovedet levende Væsener? — Det er ikke let at dømme om. — Et System af Kanaler synes at lede det smeltende Snevand ud over hele Planeten, og der er Videnskabsmænd, som har ment at dette Kanalsystem maatte være et genialt Værk af Marsbeboerne. Men vi maa ikke glemme, at selv i de Øjeblikke, hvor Mars er os nærmest, er den dog 60 Millioner Kilometer borte, og selv med vore allerbedste Instrumenter kan vi kun komme den paa en Afstand af 20,000 km. Og hvis en af vore dristige Marineflyvere vilde tage os med op i en Højde, hvorfra vi havde Overblik over Tusinder af Kilometer, og vi f. Eks. saa i Retning af Madrid eller Odessa, saa vilde vi maaske nok ane deres Beliggenhed, men neppe forstaa meget af, hvad der foregik paa deres Pladser og Torve — og dog ligger Madrid og Odessa kun ca. 2500 km. fra København. — Sige noget bestemt om „Marsbeboerne“ kan vi altsaa ikke, men da vi ved, at der er Betingelser for Liv der oppe, og da vi paa vor egen Klode finder et evigt Mylder af Liv i hver Klipperevne og hver Sprække i Træernes Bark, har vi Lov til at formode, at der baade er levende og tænkende Mennesker paa Mars. Naar de holder deres Sommerferie, (der altsaa maa formodes at være dobbelt saa lang som vor!) kan de om Aftenen nyde Synet af en Stjerne, lige saa stor og straalende som Venus er for vort Øje — det er vor egen kære Stjerne, Jorden. Maaske den for Marsbeboerne er Symbolet paa en himmelsk Kærlighed. Lad os haabe, at deres optiske Instrumenter ikke sætter dem i Stand til at se, hvad her foregaar f. T., det vil nok dræbe deres skønne Illusioner! Det eneste vi kan sige til vores Undskyldning er det forfærdelige Luftryk vi lever under. Paa Mars vilde vi kun veje $\frac{1}{3}$ af vor jordiske Vægt.

— Men vi gaar videre gennem Rummet! Vor Vej er saa at sige brolagt med smaa bitte Himmellegerer — det største er kun nogle Hundrede Kilometer i Gennemsnit — indtil vi, 775 km. fra Jorden — naar Jupiters Kæmpeklode, der bruger tolv af vore Aar til at dreje sig om sig selv. Her varer Aaret 10,455 Dage, men der er absolut ingen, der kan nyde godt af det, en tung, kvælende Atmosfære indhyller hele Planeten, og bag dette flydende Dække synes Jupiter endnu at være en brændende Kærne. Kun en Plet i dens Midte kan tages som første Tegn paa, at det tørre Land kommer til Syne. Syv „Drabanter“, syv Biplaneter holder Vagt omkring den.

Nu springer vi til Saturn, der er 1421 Millioner km. fra Solen — svinger sig som en Serpentine-danserinde i sit sælsomme Slæb.

Saturns Ring! For helt at fatte Skønheden af denne vældige Kreds af smaa bitte Himmellegerer, et sandt Hvirvelstøv af Verdener, maa vi tænke os, at vi sidder en klar Stjernenat i en Egn under Saturns Ækvator-Linie og betragter Himmelen. Planeten er helt belyst af sine „Drabanter“s slørede Fakler og af et klart Maanelys fra mange Maaner paa een Gang. Hvilket Højhedsvanvid vilde vi ikke naa til paa Saturn, vi stakkels Jordbeboere, der allerede paa vor egen lurvede Klode bilder os ind at være Verdensaltrets Centrum. Set fra Saturn er vor Jord en bitte Lysprik, der kun ses hver sjette Maaned nogle Øjeblikke efter Solens Nedgang eller kort før dens Opgang.

Men videre! 2858 Millioner km fra Solen — Uranus, og 4 Milliarder km fra Dagens Stjerne —

sig om hinanden i Løbet af 347 Aar. Disse 126,665 Dage er altsaa dette Systems „Stjerne-Aar“. — I 1906 stod de to Stjerner i samme Stilling overfor hinanden som i 1559. Det var netop det Aar, at Frederik II. kom paa Tronen. I 1907 var Frederik VIII. lige begyndt at regere. — Alt hvad der ligger mellem dem — Trediveaarskrigens Rædsler, Ludvig XIV Solkongehof, Napoleons stigende Stjerne, hans Austerlitz-Sol, hans Stjernes Fald, De forenede Staters Uafhængighedskrig, Polens Død og Belgiens Fødsel, — alt det er for Kastor kun eet eneste Aar. Hvad mon dens næste „Aar-Bog“ vil indeholde? Det svimler....

Nu slutter vi Rejsen. Lad os slutte den paa Sirius, den smukkeste Stjerne paa vor Himmel. — Den svæver 92 Trillioner km. fra Jorden. Og lad os fra Sirius se

En Tegning af et Maanelandskab med vor Klode, Jorden, svævende i Baggrunden.

Neptun! Her er vi ved vort Sol-systems Grænse, og nu sætter vi os paa Halen af Komet, der gaar med Budskab ud gennem Himlens Himle. — Det gaar gennem Ørknør af Mørke og Øde, kun af og til sejler Skærver af knuste Stjerner os forbi. Endelig lysner det op, langt forude; det er Alpha i Kentaurens Billede. — Den er 40,000,000,000,000 km fra Jorden! Fra nu af maa vi hellere tage en Trillion km som mindste Enhed paa vor Afstandsmaaler. I dette System, vi nu farer igennem, er der to Sole, to Tvillingsole, der drejer sig om hinanden i Løbet af 84 Aar. — Utvivlsomt kredser utallige smaa Kloder omkring dem, belyst snart af den ene, snart af dem begge, blomstrende og visnende under et Utal af Aarstider og visnende Vejrlig. Og dog er dette kun et ringe Under blandt Uendelighedens Vidundere. Se her — Gamma, i Andromeda, den er sammensat af tre Stjerner — en orangerød, en smaragdgrøn og en dyblaa. — Hvor sælsomme maa ikke de Urter være, der vokser i disse vekslende Lysfarver, eller de Øjne, der ser dem.

Himmellegerernes Bevægelser og Vandringer er velegnet til at understrege alt det menneskelige Forængelighed. — Lad os rette Kikkerten mod Pleiaderne, mod Tyrens røde Stjerne, mod Aldebaran, mod Tvillingerne, Kastor og Pollux. Vi kan f. Eks. se nøje paa Kastor. Snart opdager vi, at der er to smaa Sole, der drejer

os tilbage. Den Sol, der belyser Jorden, er — set fra Sirius — kun en lille Stjerne, der neppe er til at skelne med det blotte Øje. Lyset fra disse fjerne Kloder er 10, 20, 30, 100 eller 1000 Millioner Aar om at naa Jorden. Vi ser aldrig en Stjerne, saadan som den er i dette Øjeblik, men saadan som den var i det Øjeblik, den afsendte de Lysstråler, der nu rammer vort Øje. Paa Sirius kunde man nu fange Lysstråler, afsendt fra Jorden dengang Danmark var en stor uigennemtrængelig Skov, ja, maaske fra den Tid, Danmark endnu ikke var født af Havet.

Lad os rejse hjem langs disse Lysstråler fra Jorden. Vi møder her Glimt af Faraos Pandesmykke og Cæsars Hjelm, af de kristne Martyrers levende Fakler, Middelalderens Kætterbaal, Guillotinen Kniv, jo nærmere vi kommer, des blodigere blusser Flammerne — vi lander i vor egen Verdenskrig. — Det var vor Rejse gennem Verdener, der muligvis er Skuepladsen for talløse Liv, hvis Former vi slet ikke kan forestille os. Vi har, trods vore udmærkede Instrumenter, kun været en lille Udflugt i Forhallen til Uendeligheden. Men det har for et Øjeblik tilladt os at se hele vor Races Historie „under Evighedens Synsvinkel“ — som en Lilleputskatastrofe for Enden af en Grannaal i en Myretue. Eller som Trolden Krible-Krable siger hos H. C. Andersen: ... Kriblekrable, Muddervand — Mennesker.....

Hvorfor købe Tryksager

Indpakkingspapir og Poser

hos omrejsende Agenter, der paa Grund af Rejsseudgifter maa beregne større Avance paa en ringere Vare, og sælger denne paa Efterkrav og uden Garanti.

J Sornitzkas Bogtrykkeri, Allinge,

er De altid sikker paa at faa Deres Tryksager godt udført til den billigste Pris og saa vidt mulig omgaaende Levering. Telefon 74. Indpakkingspapir, Økonomruller, Poser & Konvolutter til Fabrikspris.

Gudhjem Skotøjsforretning

Tlf. 73. A. P. Westh. Tlf. 73.

Udsalget er begyndt og omfatter hele Lageret.

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemteste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Godtkøbsudsalg.

Mit Udsalg begyndte Fredag den 8. Februar og omfatter Klædninger, Overfrakker, Ulstre, Stortrojer og Arbejdstøj.

Et stort Parti Manchetskjorter og Undertøj udsælges til meget smaa Priser.

Paa ikke nedsatte Varer gives 10 pCt. Rabat pr. kontant. — Bestil Deres Klædning nu.

Tlf. 28 Chr. Westh, Allinge.

Jens Hansens Manufakturhandel, Allinge,

anbefaler sig med et stort Lager i færdige Klædninger, Overfrakker, Ulsters, Stortrojer, Motorjakker, Regnfrakker, Hatte, Huer og Kasketter samt alt i Arbejdstøj. — Prima amerikanske Overalls. Jakker & Bluser. Bestilling paa Klædninger efter Maal. 1. Kl's Arbejde til billigste Priser.

Alltid bedste Kvalitet og største Udvalg i Trikotage og Uldgarn.

BRODRENE ANKER, HASLE.

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Alt til Faget henhørende anbefales.

SKANDINAVIEN

AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter fra København til New York og Canada med regelmæssig Afgang flere Gange hver Må. Til Canada ingen Pasvisering og Linien egne Folk modtager Passagererne i HALIFAX og WINNIPEG. Ved Ankomst til Canada kan Arbejde anvises til Landarbejdere, Øfte og ugifte, samt til unge Piger.

Illustrerede Haandbøger med alle Oplysninger faas gratis fra Passagerer-Afdelingen, KONGENS NYTORV 8. København K. eller hos: Bogtr. Reiffers, Rønne, Bogtr. Sornitzka, Næro, Edd. Petersen, Svaneke, Bogtr. D. Sornitzka, Allinge, Fotograf P. Anker Poulsen, Hasle

Broderihandelen ophæves.

Hele Lageret uds. til Spotpris!

Hedvig Marchmann, Tlf. Hasle 90

Møllers Bogbinderi

Tlf. 466. Chr. Dideriksen, Rønne. Tlf. 466

Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.

I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.

Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Elfenbenslakeret Soveværelse

med 3-flojet Spejl, compl. fra 450 Kr. Egetræs engelsk Spisestue, compl. fra 550 Kr. Chesterfields Dagligstue, 1 Sofa 3 Lænestole med Velour, fra 450 Kr.

Ratebetaling kan indrømmes. Solide Købere fra 20 Kr. mdl.

Allinge ny Møbelmagasin, Havnegade 53. Allinge.

Averter i NORDBORNHOLM!